

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 356. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385267376/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

Visti: Øvli han wa saa løste en Sweith

244 *Filer*: om navneskiftet fra Øvli til E.: se evt. *AP* II, 344. – *skuldred sæ*: skuldede sig: trak eller rystede på skuldrene. – *kaalhoigee*: kæphøj.

Pe Baahstrup: Jorren Maahstryer aa Pe Sou

1654 føjog Jorgen Marsvin bønderne i udflytterbyen Bastrup, Vuum Sogn, og lagde jorderne sammen til hovedgården Marsvinlund. Se Hans Hansen: *Studier over St. St. Blicher* (1898) s. 77ff.

Aalfærets), Oldfæderis): bedstefar.

246 *Ønvestouni, Overstai*: se n.t.s. 120. – *Citis (...), Gaalt (...), Wanni (Ønre)*: de adelige slægter Gris, Galt og Urne. – *før mange Tier sijn, før mange Tider siden*: n.t.s. 221. – *skannied*: skoggerlo. – *Hou skane Dø? Hwad skander du?*: Hvid er der i vejen?

Kjæn Præjster: E Hællhæjst

Bygger måske på en hændelse i Torring Sogn, hvor en skandod skal være vægnet op på begravelsesdagen; se *TK&L*, 94f.

248 *e Hællhæjst, Hællhesten*: folkeovertro: trebenet, hovedløs hest, der varsler død. – *harad*: næsten. – *hæppend*: tungt haltende. – *kaalked*: bojede sig.

250 *Bied, Bied*: her: omgang. – *tæwæd, tæde*: vaskede.

252 *Trejgængdæwæ, Trejgængdæwæ*: efter lysning (se n.t.s. 119). – *æhle, ædelig*: rigtigt.

Jens Jensen: De farnelest Oer

Trykt første gang i *Nø* II 1827 med titlen *De farnelest Oer i Jens Jensens Ly, ætter hons æjst Beskrywæls*; optaget her med få ændringer (se ndf.) og med indledningen *Da æ den hælt saant*. – Om modeller for Jens Jensen: se Alex. Rasmussen i: *Saml. til Jy. Hist. og Topogafi* 4, rk. II (1914), s. 53ff. og O. Bauditz: *Blicherske Soldatshistorier*: *DaSt* 1921, 49ff. og 1927, 93ff.

252 *Hæskæwæwæ, Hæskæwæwæ*: se n.t.s. 110. – *trøj Snees, tv Sæse*: en bonde på over tres år fik en søn, ogammelmandsønens, fritaget for militærtjeneste. – *Brik*: lille smørskål. – *Kok*: se n.t.s. 238. – *Hættirig, Hættirig*: her: udseende. – *æne, Æne*: muntre. – *i Knggens Ti*: felttoget i Holsten 1813, hvor en allieret hær under den sv. tronfølger Bernadotte var den angribende part. – *Tinkelfjær, Eckenfjæde*: købstad i SO-Slesvig. – *Fraankæwæwæ*: i 1813 stod Danmark i forbund med Frankrig over for en koalition af Rusland, Preussen, Sverige, Storbritannien og fra aug. 1813 Østrig. – *Fættæ*: fædder: en fr. ed.

254 *den røde Kjole*: den da. uniform; den fr. var blå. – *Blankere*: patrijesholdater, der gik foran hovedstyrken og afsøgte området. – *Kikkæn!*: qui va là! fr. hvem der! – *Sækkæwæwæwæwæwæ*: sacré nom de dieu! fr. i Guds hellige navn. – *Engle*: Anglus: fr. englændere. – *saa skal Dællen regje! Dæ! saa skal Dæwæwæwæwæwæwæ*: if. en anekdote, forealt af B. i *Væstly Profil* (1839) s. 86 skulle da. hjælpetropper have brugt denne ed ved angreb i slaget ved Malplaquet 1709. – *huust en Bagkæwæwæ, busede en Bagkæwæwæ*: slog en kolbotte. – *fulttæ aa søkkæ*: bande og gale (på fr.), se ovf. – *den bitte Mand*: fanden.